Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 25 (2525) ■ П'ятниця, 9 лютого 2001 року ■ Ціна договірна

Порядок висвітлення — тимчасовий

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ранкове і денне засідання 8 лютого

Верховна Рада України внесла до порядку денного сесії на лютий звіт Генпрокурора про діяльність Генпрокуратури. Його конкретну дату визначить погоджувальна рада. На таку компромісну пропозицію сесійний зал погодився після годинного бурхливого обговорення. Сесія перенесла з лютого на березень розгляд бюджетного кодексу та парламентські слухання про стратегічний розвиток енергосистеми України.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ 1648 р. Богдана Хмельницького обрано гетьманом Війська Запорозького.
■ 1826 р. Народився український живописець і графік Костянтин Трутовський.
■ 1904 р. Прийняв свій останній бій з японською ескадрою крейсер «Варяг».
■ 1918 р. Центральна рада уклала в Брест-Литовську угоду з державами німецько-австрійського блоку, якою Україна визнавалась самостійною державою.
■ 1984 р. Помер керівник Радянського Союзу Юрій Андропов.

9 лютого

Кредити заморожено. Чи розморозяться навесні?

Місія Міжнародного валютного фонду не може рекомендувати надати Україні черговий транш за програмою розширеного фінансування EFF, заявив директор II Європейського департаменту МВФ Джон Одлінг-Смі. «Не можу казати про конкретні терміни. Поки що дуже сумнівно, що надамо (черговий транш) наприкінці березня», — сказав він журналістам після завершення роботи місії.

За словами Дж. Одлінга-Смі, повідомляє «Інтерфакс-Україна», місія і уряд України не завершили переговори у чотирьох секторах: газовому, реструктуризації банків, приватизації, у податковій сфері. Серед інших зобов'язань, що має виконати Україна, представник МВФ назвав збільшення рівня платежів у енергосекторі, які знизилися в грудні 2000-го і січні 2001 року, розв'язання проблеми взаємозаліків НАК «Нафтогаз України» і уряду, а також зменшення мита на експорт соняшникового насіння з 23 до 10 відсотків.

Енергетика

Обленерго — приватизують, тарифи — підвищать

Найпевніше, після приватизації перших шести обленерго ціни на електроенергію зростуть. Насамперед для населення, тому що промислові споживачі не зможуть далі дотувати приватний сектор через зростання собівартості продукції.

(Закінчення на 2-й стор.).

Офіційно

Іванов, передвісник Путіна

Учора до Києва прибув секретар Ради безпеки РФ Сергій Іванов. Його завдання, зокрема, — опрацювання питань, пов'язаних з майбутнім робочим візитом до України Президента РФ Володимира Путіна 11—12 лютого. Днями російський президент в інтерв'ю українським і російським журналістам назвав Україну найбільшим партнером Росії, а щодо газових проблем заявив: «Ми вважаємо, що розв'язання спірних питань в енергетичній сфері закінчено, їх урегульовано, там треба просто деякі акценти розставити. Я маю на увазі, насамперед, у сфері забезпечення інтересів України щодо газу та із забезпечення інтересів Росії стосовно пропуску нашого газу в Західну Європу».

Посол нагадує про європейський вибір

Зрозуміло, що нас турбують проблеми засобів масової інформації у вашій державі, — наголосив під час зустрічі в нашій редакції Надзвичайний і Повноважний Посол Великої Британії в Україні Роланд Сміт. «Україна зробила європейський вибір, і ми його вітаємо, — сказав посол. — Але ж це не означає лише те, що країна хоче інтегруватися в європейську економіку. Ми розуміємо так, що ви бажаєте бути разом з іншими демократичними державами». Саме тому, за словами Роланда Сміта, Європа не байдужа до згаданих негараздів. Самого ж посла цікавило наше бачення свободи слова в Україні та принципи роботи газети Верховної Ради, яку пан Сміт, за його словами, читає регулярно.

(Закінчення на 5-й стор.).

ХОЧЕШ ПАЙ?

ДО СУДУ

Мало не все село — осіб сімсот чи й більше —проходять у Житомирському районному суді співвідповідачами по одній справі. Позивачів теж чималенько — 29. Суть у тому, що земельна реформа в Луці Житомирського району забуксувала, коли ще тільки починалося розпаювання землі. Тут вирішили, що право на пай мають лише ті, хто пропрацював у господарстві більш як п'ять років.

(Закінчення на 4-й стор.).

У колажі Ганни ЦАБУТ використано малюнок Василя ФЛЬОРКА.

Я вам пишу...

Закон, поділений на область

Я — інвалід II групи загального захворювання, у мене бронхіальна астма. Часто доводиться їхати автобусом до Кіровограда. На Вінницькому чи Гайсинському автовокзалі беру квиток з 50-відсотковою скидкою, а в Кіровограді чомусь такий закон не діє і мені продають квиток за повну вартість. Чому? Кажуть, що у них такого закону немає, ніби ця область до України не належить...

Оксана ДІДЮК.

Іллінці
Вінницької області.

Скандал

За сто доларів продали немовля

у Городищенському пологовому будинку, що на Черкащині. Лікар-акушер цього закладу умовила породіллю, багатодітну матір, відмовитися від дитини і віддати її у «хороші руки». Маля опинилося у бездітної добре забезпеченої родини. За фактом продажу новонародженого порушено кримінальну справу.

■ У столиці відкрилася міжнародна виставка «Сучасна освіта в Україні-2001».

■ Машинобудівні підприємства Харківщини в січні збільшили обсяги виробництва на 20%.

■ У Києві льодова брила зі снігом, упавши з даху будівлі, тяжко травмувала восьмирічну дівчинку.

■ З Музею бойової слави в Севастополі серед білого дня викрадено Державний прапор України і прапор Військово-морських сил України.

P. S.

Наша адреса в Internet на сервері Української преси: http://UAmedia.visti.net/golos

Порядок висвітлення — тимчасовий

Ранкове і денне засідання 8 лютого

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стр.).

До попередньо обговореного розкладу засідань ВР у лютому внесено також інформацію тимчасової слідчої комісії у справі Г. Гонгадзе, звіт керівництва ВР про використання парламентського кошторису, розгляд законів про судоустрій, про спеціальних прокурора і слідчого, змін до закону про держбюджет-2001. У цілому також схвалено календарний план проведення 7-ї сесії ВР.

Депутати схвалили парламентську постанову про порядок висвітлення роботи 7-ї сесії, взявши за основу проект, запропонований комуністами. Як зазначив голова Комітету з питань свободи слова та інформації Олександр Зінченко, оскільки в багатьох депутатів є зауваження до запропонованих проектів, це тимчасовий порядок висвітлення роботи парламенту лише на лютий. Двом комітетам —інформаційному та бюджетному — доручено протягом місяця підготувати узгоджений проект постанови, а також проекти законів, які регулюють відносини парламенту і ЗМІ.

За постановою ВР у дні пленарних засідань Національна радіокомпанія проводитиме у вівторок і четвер 120-хвилинну пряму трансляцію сесії ВР з 10 до 12 години. У середу і п'ятницю — 75-хвилинну трансляцію з 10 до 11.15. Щотижня на Першому каналі радіо у прямому ефірі проводитиметься 45-хвилинна тематична програма з участю представників депутатських фракцій.

Тимчасовий порядок висвітлення сесії ВР на лютий передбачає проведення Національною телекомпанією у дні пленарних засідань на УТ-1 з 21 до 22 години 10-хвилинних «Щоденників сесії ВР» з їх повторною трансляцією о 10 годині наступного дня на УТ-2, а також щосуботньої 45-хвилинної програми з участю представників депутатських фракцій і груп на УТ-2 у прямому ефірі з 12 до 14 години.

Порядок денний на всю сьому сесію ВР депутати схвалили лише за основу. До наступного дня голосування — 22 лютого —комітети і фракції мають внести свої пропозиції та зауваження до переліку законопроектів, і тоді порядок денний затверджуватимуть у цілому.

Постановою ВР, яку внесли представники дев'яти фракцій і груп, створено тимчасову спеціальну комісію з питань опрацювання проектів законодавчих актів у сфері політико-правової та адміністративної реформи в Україні. Комісії, до якої увійшли представники всіх депутатських фракцій і груп, доручено опрацювати закони «Про політичні партії в Україні», «Про Кабінет Міністрів України», «Про адміністративно-територіальний устрій України». Схвалення цих законів — нагальна потреба часу, але їх доля дуже складна.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Дотримуватися норм закону і процедури ліцензування

Учора голова Національної ради з питань телебачення та радіомовлення Борис Холод поінформував Голову Верховної Ради України Івана Плюща про хід ліцензування телерадіокомпаній в Україні. Зокрема, він повідомив, що протягом цього року рада оголосить конкурс на отримання 278 ліцензій, термін яких добігає кінця в 2000—2001 роках. За словами пана Холода, лише протягом січня на 51 частоту і канал, що були виставлені на конкурс, уже надійшло 286 заявок, тобто більше п'яти заявок на одну частоту.

Голова Верховної Ради підкреслив, що в цій ситуації народні депутати, як і все українське суспільство, очікують від національної ради «чіткого дотримання норм закону і процедури ліцензування».

Борис Холод також ознайомив голову парламенту із ситуацією, що склалася з ліцензуванням радіо «Континент», яке ретранслює ВВС, «Дойчевеле» і «Голос Америки». У відповідь Голова Верховної Ради підкреслив, що в Україні високо цінують професійність, нейтральність та неупередженість інформації, яку подає радіо ВВС, але, на його думку, «ліцензування всіх телерадіокомпаній має відбуватися в єдиному законодавчому полі України».

Іван Плющ рекомендував голові Національної ради з питань телебачення та радіомовлення щомісяця інформувати громадськість про хід ліцензування, відзначивши, що прозорість цього процесу зменшить кількість скарг від тих, хто програє конкурс і не отримає ліцензії.

Віктор УКОЛОВ, прес-секретар Голови Верховної Ради України.

Обленерго — приватизують, тарифи — підвищать

(Початок на 1-й стр.).

Окрім того, переконані урядовці, хто більше споживає, той повинен менше платити. Таку думку висловив голова правління CSFB-Україна, банку-радника з питань приватизації 6 обленерго Олександр Базаров на засіданні міжвідомчої робочої групи з питань контролю за приватизаційними процесами в ПЕК. Водночас він повідомив, що потенційні інвестори наполягають на своєму праві від`єднувати злісних неплатників від електромереж.

Проте є проблема пільгових споживачів електроенергії. Адже близько 70 категорій населення мають право на пільги в оплаті спожитої енергії.

Власне, схоже, ця та ще кілька проблем і стали причиною перенесення конкурсу з продажу 6 обленерго на 24 квітня цього року. До того ж, за словами голови спеціальної контрольної комісії з питань приватизації Верховної Ради України, народного депутата Олександра Рябченка, Міжнародний валютний фонд наполягає на скасуванні розподільних рахунків, а також вважає за потрібне перейти на прямі договори між генерувальними і енергопостачальними компаніями. Він також висловив думку, що завдяки проведеній приватизації Україна нарешті отримає прозору економіку. Бо після деяких урядових кроків майже всі обленерго стали збитковими, а це означає, що частина грошових надходжень ховалася в «тінь». У «ручному» режимі управління вирішити не можна нічого, підкреслив Олександр Рябченко.

Водночас керівник робочої групи, народний депутат Михайло Ковалко, підбиваючи підсумки засідання, зазначив, що сьогодні питання стоїть щодо прозорості шляхів і методів приватизації і не ставиться під сумнів її доцільність.

Володимир КОРОЛЮК.

Віденські «опери» слухають оригінали

До Віденської експертної установи передано оригінали записів на цифрових носіях, зроблені майором Мельниченком у президентському кабінеті. Про це на вчорашній прес-конференції в кулуарах ВР повідомили заступник голови депутатської слідчої комісії Віктор Шишкін та секретар цієї комісії Сергій Головатий.

Як наголосив С. Головатий, у такий спосіб комісія допомогла українському уряду, адже свого часу представник України у Страсбурзі Олександр Чалий запевняв ПАРЄ в неможливості надання оригіналів записів. Депутати вказали, що до Відня 2 лютого за актом офіційно передано два комплекти лазерних дисків із записами і один комплект цих розмов у спресованому вигляді з комп'ютерною програмою «Тошіба». До цього комісія передала закордонним експертам і відеокасету з голосами Леоніда Кучми та його співрозмовників для того, щоб можна було порівняти.

Ймовірно, що Рада Європи може використати саме висновок, зроблений Міжнародним інститутом свободи преси у Відні.

Окрім того, нові матеріали передано за актом і до самої слідчої депутатської комісії — два комплекти записів розмов у президентському кабінеті, записані в червні—вересні минулого року. Епізоди цих розмов класифіковано за окремими файлами. Ось кілька умовних назв: розмови про Гонгадзе, «хабар Кучмі», про знищення депутатів Омельченка і Єрмака, про прослуховування Юлії Тимошенко...

Щодо експертизи ДНК таращанського трупа Сергій Головатий сказав, що після розмов з німецькими експертами у нього ще більше посилилися сумніви достовірності результатів експертизи оголошеної свого часу Михайлом Потебеньком.

На зустрічі з українською делегацією в ПАРЄ, Головою Верховної Ради Іваном Плющем, координатором парламентської більшості Олександром Карповим Президент України визнав: в Україні можливо все, навіть прослуховування Президента. Але це — провокація. У відставку не піду, бо мене обрали 16 млн. виборців. Як відбувався «волевиявлення», С. Головатий продемонстрував розшифровкою нового епізоду: забезпечення потрібних результатів через податківців та інші силові органи.

Анатолій БЕНЬ,
Людмила КОХАНЕЦЬ.

Постанова Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України КОНОНЕНКА Ю. С.

Відповідно до статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Припинити достроково повноваження народного депутата України КОНОНЕНКА Юрія Савича, обраного від виборчого округу № 181, Харківська область, у зв'язку з його смертю.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
6 лютого 2001 року.
№ 2252-III.

Постанова Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України ЄМЦЯ О. І.

Відповідно до статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Припинити достроково повноваження народного депутата України ЄМЦЯ Олександра Івановича, обраного від багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, Народно-демократична партія, у зв'язку з його смертю.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
6 лютого 2001 року.
№ 2253-III.

І 100 відсотків — не підстава для категоричності!

Коментар

В інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» заступник Генпрокурора Олексій Баганець довів: у свідомості слідчих і в самому розслідуванні справ, пов'язаних із діяльністю майора Мельниченка, нарешті настало прояснення: розмови записувалися, в цьому ГПУ впевнена на 100 відсотків.

Однак зробити записи в кабінеті таким способом, як зазначає майор, не можна, про що свідчить висновок фоноскопічної експертизи. О. Баганець запевнив, що нині слідство працює над установленням, чим усе-таки користувався надмірно цікавий офіцер спецслужби. За однією з версій, міг бути використаний не цифровий диктофон, а сам... майор «як людина, що мала доступ до кабінету Президента, сама інформація знімалася абсолютно іншим шляхом». Можливо, що невдовзі у процесі «детальнішого розслідування» нас поведуть «правильним шляхом»: інформація знімалася з офісу Юлії Тимошенко через телевізійний пульт. Екс-віцепрем'єр — людина кмітлива, як розійдеться, може і через радіоточку записувати.

— Ми довели, що Генпрокуратура не намагається приховати факт прослуховування кабінету Президента, в чому нас звинувачують (та не звинувачують вас, а просто пам'ятають усі етапи «великого шляху до встановлення істини». — **Авт.**)... Ми допитали понад 100 садових осіб. І вони цього не заперечують (хороша хвороба — склероз: нічого не болить і щодня новини. — **Авт.**). Єдине, вони стверджують, що саме таких розмов, котрі були оприлюднені О. Морозом, не було (зрозуміло, це підступи західних спецслужб. Яких саме, пригадується, у славному місті Мінську колега Л. Кучми Е. Шеварднадзе навіть здогадався. — **Авт.**).

Не встигла громадськість перетравити зізнання куратора «слідчої доблесті», як звідти, з Різницької, надійшло уточнення. З'ясовується, в «Інтерфаксі» не так зрозуміли слова О. Баганця. А треба розуміти так: раніше на допитах у Генпрокуратурі Л. Кучма, В. Литвин, Ю. Кравченко і начальник Державної служби охорони «не виключили», що розмови, запис яких є на комп'ютерних дисках, знайдених під час пам'ятного обшуку братів Рудьковських, велися. Отже, підтверджуємо, не виключили. В уточненні О. Баганець підтвердив позицію ГП: розмови в кабінеті Президента записувалися: «Ми впевнені, що кабінет прослуховувався»... Але «стверджувати категорично цього не можна, бо на сьогоднішній день немає доказів». Це абсолютно логічно, не смійтеся. Категорично стверджувати свою «впевненість на 100 відсотків» у ГПУ не можуть. Вони там звикли до іншої цифри — 99,6. Усе, що вище, має обернено пропорційну залежність.

Слідство також встановлюватиме, які слова достовірні, а які вмонтовувалися в аудіозаписи. Це даремна робота. Наперед відомо які. Хочете, поб'ємося об заклад? Із стенограм записів, просіяних через сито слідства, зникне все, що стосується Георгія Гонгадзе та інших «делікатних» моментів. Напевне, приберуть і «вставні слова» з емоційним забарвленням, аби не бентежити цнотливість українців запозиченнями з російської ненормативної лексики.

Утім, не будемо чіплятися до Генпрокуратури. До чого тут вона? У відкритому листі на ім'я глави держави члени українського ПЕН-клубу закликають Леоніда Кучму піти у відставку: «Ваш час закінчився. Політичний і моральний крах вашого управління навіть не в касетному скандалі, а в цілковитому відчуженні влади від народу, від його потреб, від його духу».

У цьому контексті касети — справді дрібниці.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

«Нещасний» соцстрах у січні замерз, але до квітня має відтанути

Коментар

На підприємствах України внаслідок нещасного випадку на виробництві щороку стають каліками майже 100 тисяч осіб. 320 тисяч громадян уже мають інвалідність, пов'язану з професійними травмами. Держава заборгувала потерпілим на виробництві більш як 614 млн. грн.

Тому Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, що спричинили втрату працездатності», який мав набути чинності з 1 січня 2001 року, чекали всі: і працівники, і роботодавці. Та ба! Він виявився недієздатним — під правову надбудову забули підвести фінансовий базис. Ще не прийнято супутній закон про страхові тарифи на цей вид соцстраху.

— Ми не можемо прийняти закон про тарифи без економічного обгрунтування. Депутати досі не отримали відповідних розрахунків Мінфіну, — констатує народний депутат України Інна Богословська.

Розробники проекту пропонували стягувати внески до Фонду соцстраху від нещасного випадку на виробництві з обсягу реалізованої продукції. Депутати — з фонду оплати праці. По суті, йдеться про запровадження ще одного податку. Тож слід визначитися із самою системою страхування. За солідарної системи (варіант КМ) внески всі підприємства мають сплачувати, залежно від ризику власного виробництва (0,5% від фонду зарплати). Показовий приклад вугледобувної галузі, яка не в змозі сьогодні розплачуватися за власний ризик.

А поки страхування від нещасного випадку обчислюють і обгрунтовують, дату практичного народження базового закону парламент переніс на 1 квітня 2001 року. Регресники сподіваються, що це не черговий жарт.

Ольга ВАУЛІНА.

Фотофакт

Малий десантний корабель на повітряній подушці «Ітакі» — перше з двох суден, що побудоване Феодосійським виробничим об'єднанням «Море» на замовлення міністерства оборони Греції. Судно здатне транспортувати 3 середні танки або 500 десантників.

Фото УНІАН.

Що далі?

Волков проти «Свободи»

Чи може українське бюро радіо «Свобода» виступати як відповідач за позовом щодо захисту честі й гідності, який подав народний депутат Олександр Волков, буде встановлено під час досудової підготовки.

Перша зустріч сторін: представників позивача О. Волкова і представників відповідачів радіо «Свобода», — відбулася в середу в Києві під головуванням судді Печерського районного суду Києва Миколи Замковенка.

Представники ТРК «Довіра» і журналіст радіо «Свобода» Славко Волинський, який безпосередньо готував програму про діяльність О. Волкова, на суд не з'явилися.

Представник радіо «Свобода» Микола Полуденний висловив сумнів у підсудності цієї справи українському суду, тому що київське бюро радіо «Свобода» не є юридичною особою. «Якщо відповідачем буде визнано радіо «Свобода», справа має розглядатися в США, у місці розташування відповідача», — сказав він.

Другу зустріч сторін, **як повідомляє «Інтерфакс-Україна»**, призначено на 21 лютого.

Круто

У кримських мільйонерів — своя гордість

30 кримських мільйонерів подали декларації про річні прибутки. Одна фізична особа — суб'єкт підприємницької діяльності заявила про прибутки на суму близько 7 мільйонів гривень, 29 — 1 мільйон, дві фізичні особи задекларували свої прибутки на суми від 700 тисяч до 1 мільйона гривень.

Усього торік сума податку з прибутків громадян у Криму становила 220 мільйонів гривень.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Тривога

Дніпропетровці ходитимуть пішки...

Якщо «Дніпроміськелектротранс» не погасить заборгованості за спожиту електроенергію, «Дніпрообленерго» припинить подачу струму на тягові підстанції трамвайних і тролейбусних ліній міста. У новорічну ніч таку санкцію на кілька годин уже було застосовано. Адже електротранспортники обласного центру винні енергетикам понад п'ять мільйонів гривень. Але розрахуватися практично не в змозі, бо розцінки на електроенергію, на їхню думку, «явно завищені і не враховують технічної зношеності рухомого складу та контактних проводів і дуже низьку платоспроможність населення».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

...а львів'яни залишаться без води?

Обленерго попередило «Водоканал» про від'єднання електрики через велику заборгованість. Мешканці деяких районів Львова вже відчули «спрагу». Енергетики не можуть надавати боржникам «гуманітарну допомогу», зокрема й через критичну ситуацію на Добротвірській ТЕЦ, де запасів вугілля залишилося на кілька днів роботи.

А «Львівводоканал», у свою чергу, оголосив війну боржникам і припинив постачання води двадцятьом підприємствам. Головний санітарний лікар Львова Р. Потицька в листі до прокуратури просить розібратися з проблемами вимикання електроструму на об'єктах водопостачання і каналізації, оскільки це може призвести до ускладнення епідемічної ситуації в місті.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Вітчизняний стиль

Турбогенератори для Донбасу

Колектив Харківського об'єднання «Електроважмаш» завершив випробування та приступив до відвантаження останніх вузлів великого турбогенератора потужністю 120 МВт для Миронівської ТЕС у Донбасі. Це головний зразок із нової уніфікованої серії цього обладнання. Він екологічно чистий, простіший за конструкцією, не потребує багатьох гостродефіцитних матеріалів, а також висококваліфікованого персоналу для обслуговування і ремонту. Ця машина пожежо- та вибухобезпечна.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Контрабанда

Важкі наркотики і виявити нелегко

Партію із більш як 30 тисяч пачок цигарок на суму майже 27 тисяч гривень затримали днями донецькі митники. Товар намагалися провезти на територію України двоє мешканців Маріуполя.

Як повідомив начальник Донбаської регіональної митниці Юрій Коновченко, основними видами контрабандних товарів залишаються пально-мастильні матеріали, продукти харчування, алкогольні напої, цигарки.

Проте менше перевозять наркотиків: якщо в 1995 році лише Амвросіївська митниця вилучила 1,5 тонни наркотичних речовин, то в 1999-му в регіоні виявлено трохи більше кілограма, у 2000-му — 6 кілограмів. Правоохоронці стверджують, що через кордон замість макової соломки везуть тепер героїн та інші важкі наркотики, і їх виявлення стає проблемою.

За фактами контрабанди торік порушено 47 кримінальних справ.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

У номер

Київ

Сподівання прем'єра

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко сподівається, що Президент країни Леонід Кучма найближчим часом прийме його пропозиції щодо нових призначень в уряді й підпише відповідні укази.

В інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» прем'єр зазначив, що «відповідні ініціативи (щодо кандидатур на посади в уряді. — ІФ) направлено».

В. Ющенко підтвердив, що вважає за потрібне підвищити статус Державного комітету промислової політики до рівня міністерства.

Він також повідомив, що ініціюватиме нові призначення на посади «кількох членів Кабінету Міністрів».

Спорт

Події та результати

Універсіада. **Позавчора в Закопаному (Польща), на чудовому лижному стадіоні, у присутності 50 тисяч глядачів відбулася урочиста церемонія відкриття XX Всесвітніх зимових студентських ігор.**

За нагороди Універсіади змагатимуться атлети з півсотні країн. Серед них — посланці України.

Баскетбол. **Жінки. Кубок Ронкетті. 1/8 фіналу. Повторний поєдинок. «Козачка» (Україна, Запоріжжя) —МТК (Польща, Паб'янице). 68:53. Перший поєдинок —66:80. Отже, до чвертьфіналу (28 лютого і 1 березня) вийшов український клуб.**

Футбол. **Відбіркові матчі чемпіонату світу-2002 між збірними України та Білорусі (24 березня, Київ) обслуговуватиме бригада арбітрів з Іспанії на чолі з 43-річним психологом за професією Хуаном Антоніо Фернандесом Маріном.**

Відомі також імена арбітрів, які судитимуть товариський матч у Тбілісі 14 лютого Грузія — Україна. Це представники Азербайджану: Хагані Мамедов, Раміз Асадов та Ельдар Нагібеков.

Товариський матч. Туреччина. «Металург» (Донецьк) — «Аланія» (Владикавказ). 1:0 (Котов).

Кубок Англії. Матчі 4-го раунду. «Чарльтон» — «Тоттенгем». 2:4. У переможців м'яча забив Сергій Ребров. Кубок Італії. Важкі часи переживає «Мілан». Цього разу він поступився у Флоренції «Фіорентині» — 0:2 (перший матч — 2:2). У фіналі флорентійці зустрінуться з «Пармою». Перший поєдинок — 13 квітня.

Нагадаємо, що півфінальні матчі Кубка України відбудуться 11 квітня. Того дня зустрінуться: ЦСКА (Київ) — «Дніпро» (Дніпропетровськ) та «Металург» (Маріуполь) — «Шахтар» (Донецьк). Фінал — 27 травня.

В. Б.

Одним абзацом

■ Після багатьох десятків років існування «по хатах» Керченський історико-культурний заповідник отримав у центрі міста велике приміщення.

■ На Житомирщині заарештовано чотирьох учасників організованої групи, яка здійснювала розбійні напади на автошляхах.

■ Тільки 87 реформованих сільгосппідприємств Черкаської області з майже півтисячі виплатили своїм робітникам зарплату. Загалом борг селянам в області становить близько 100 мільйонів гривень.

■ Угоду про співробітництво укладено між Херсонським технічним університетом та чернігівським підприємством «Чексил». У виробництво впроваджується розроблена одним з науковців навчального закладу технологія очищення овечої вовни за допомогою ультразвуку.

■ Сертифікат державної реєстрації імунобіологічної антигрипозної вакцини «Ваксигрип-Одеса» одержало Одеське підприємство з виробництва бактеріальних препаратів.

■ З сумним настроєм зустрів свій 10-річний ювілей колектив міської газети «Нова Каховка». Під тиском чиновника з міськради заяву про звільнення «за згодою сторін» змушена була написати головний редактор видання Ольга Островерхова. Аргумент один: газета не подобається.

Фотофакт

Ще в 1993 році в селі Октябрське Красногвардійського району було відкрито першу в Криму школу для дітей із кримськотатарських сімей. Викладання тут ведуть кримськотатарською мовою.

Фото Сергія ГУТІЄВА (Укрінформ).

Закон відклали до Дня сміху?

Майнова революція

Чубитися навколо зношеної техніки та розкрадених корівників доведеться інтенсивно

Коментар

На радість працівників ланів та ферм Леонід Кучма видав указ «Про заходи щодо забезпечення захисту майнових прав селян у процесі реформування аграрного сектора економіки». Документ продовжує реорганізаційні перетворення у господарствах, розпочаті не менш епохальним президентським указом, датованим груднем 1999 року, де визначалося, як ділити землю.

На відміну від грудневої аграрної революції (так гучно охрестили той документ у засобах масової інформації), нинішня січнева регламентує розподіл наявного в агроформуваннях майна. Згідно з указом, схему розпаювання визначатимуть створювані на місцях комісії. До їх складу входитимуть колишні члени КСП, представники органів місцевого самоврядування, виконавчої влади та новостворених агроформувань. А останнє слово, запевнили в Мінагрополітики, залишається за зборами власників.

Теоретично усе має пристойний вигляд. Збирається комісія, яка перераховує споруди, техніку, інше майно, оцінює вартість пайового фонду. Потім — визначаються розміри паїв колишніх членів КСП, яким вручають майновий сертифікат. Власник такого документа за бажанням у змозі свою частку продати, обміняти або залишити у спадок. Але головне надбання — можливість здати її в оренду. В цьому разі власникові «світить» щороку отримувати один відсоток від вартості паю. У загальнодержавному масштабі, підраховано, майновий фонд, який підлягає розподілу, оцінюється в 70 мільярдів гривень. Тобто кожному власникові земельного сертифіката у середньому належить на 11 тисяч гривень майнового паю. Коментуючи указ у високих аграрних кабінетах, чиновники переконують: майно роздаватиметься диференційовано, що посилить соціальний захист селян. Особливо тих, хто тривалий час пропрацював в колективних господарствах. Бо, на відміну від земельної частки, кількість гектарів якої була однаковою для всіх працівників підприємства, розмір майнового паю різнитиметься. Принцип розподілу обиратиме комісія. Можливо, ділитимуть залежно від стажу роботи, можливо, спиратимуться на розмір заробітної плати того чи того працівника. Але на практиці не все так просто. Вже тепер зрозуміло, комісіям доведеться попрацювати, а невдоволених буде чимало.

Як ділити за стажем, начебто зрозуміло. Трудові книжки здебільшого збереглися. Отже, пропрацював десять років — отримай чверть трактора, двадцять —половину. Одначе з тим, що трудовий внесок у колгоспну справу прибиральниці, яка дві години на день підмітала контору, і, скажімо, механізатора, однаковий, погодяться не всі селяни. Нехай навіть обидва пропрацювали однакову кількість років. Якщо майнові паї роздаватимуть згідно із заробленими грошима — тут узагалі чорт ногу зламає. Адже далеко не всюди збереглися відповідні відомості про зарплати у післявоєнні роки. Не кажучи вже про довоєнні. Як порівнювати палички-трудодні шістдесятих з купоно-карбованцями початку дев'яностих?

Далі — більше. Деінде розпаювали навіть житловий фонд, який колгоспники колись зводили спільними зусиллями, а потім ці споруди надавали працівникам підприємства. Як бути тут? Невже хата — кому вікна, кому двері? На думку практиків-аграрників, якби Президент прагнув уникнути таких колізій, то передбачив би у цьому указі, що житловий фонд розпаюванню не підлягає. Але це питання віддається на відкуп зборам власників, і як воно буде тепер — невідомо. Так само і з, наприклад, зрошувальною системою. Як поділити її? Виділити кожному по п'ять метрів труби. Але що робити у разі, коли селянин домагатиметься виділення свого майнового паю в натурі, аби мати змогу розпоряджатися ним на власний розсуд. Конфлікту не уникнути. Прецеденти, які застерігають від непродуманого майнового розпаювання, вже є. В деяких господарствах нічого розумнішого, як ділити ферми метром, не знайшли. Потім кожен щасливий власник ретельно розбирав свою частину на цеглу і зносив на власне обійстя. Незабаром ферма зникла, але більшість пайовиків залишилися задоволеними, бо ділили по справедливості.

Або уявімо такий сценарій. Бабуся отримала майновий сертифікат на 20 тисяч гривень. Здала його в оренду. Першого року їй відсоток заплатили. Заплатили й другого. А на третій кажуть: вибачайте, бабцю. Вашу частину трактора з'їла амортизація, і ми здали його на металобрухт. Натомість купили нову техніку. Але це вже за наш кошт. Тому відсотка більше не чекайте. Як тут бути? Кабмінівські чиновники на це лише руками розводять. Кажуть, будемо думати, як зробити так, щоб майновий пай людини поновлювався на тривалий термін. Дивна реформа. Спочатку — указ, а потім — думати...

Інше, що хвилює: чому указ про розподіл майна серед селян народився тепер, а не разом з аналогічним документом про розподіл землі, коли фонд становив не 70 мільярдів гривень, а значно більше. Адже у 23 відсотках агроформувань майно вже поділили. Деінде «ефективні власники» напрацьоване роками вже давно розбазарили: останнього року колективна худоба як ніколи активно йшла на м'ясокомбінати, а «нічийні» трактори — на металобрухт. Міністр аграрної політики Іван Кириленко на це каже, що торік левова частка майна перебувала в податковій заставі. Тепер борги аграрників перед бюджетом списали. Тому можна розпайовувати.

На селі з цього приводу мовлять так: спочатку можновладці дали можливість набити кишені «своїм», а тепер колишнім колгоспникам кинули обгризену кістку. Про указ довелося чути, що це своєрідний маневр, який відвертає увагу від нинішніх політичних пристрастей. Потенційним власникам буде не до відставок Президента, вони чубитимуться навколо зношеної техніки та розкрадених корівників. До речі, чубитися доведеться інтенсивно. У столичних аграрних кабінетах розподіл планують завершити до 1 березня, «аби не починати весну зі скандалів».

Галина КВІТКА.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

 Земельна реформа: наслідки

Хочеш паю? До суду

(Початок на 1-й стор.).

— Чому в інших селах, прочитавши указ Президента від 8 серпня 1995 року про порядок паювання земель, включили до списків усіх членів КСП, а в нас вигадали якусь «трудову участь»? — інженер з охорони праці, голова профкому Володимир Крижанівський, який теж залишився без земельного сертифіката, показує відповідь комісії з реформування на свою заяву. Там так і сказано: «Список складався відповідно до трудової участі кожного».

Справді, чому в Луці пішли своїм шляхом? Відповідь можна шукати на гранітній плиті, прикріпленій до стели, що на автотрасі біля повороту на село: «До с. Луки переселені жителі с. Рудня-Радовельська Олевського району, які потерпіли від аварії на Чорнобильській АЕС».

— Переселенці потерпіли двічі: спершу від радіації, а потім від земельної реформи, — так ще рік тому пояснювали ситуацію фахівці з обласної ради та облуправління сільського господарства, маючи на увазі, до речі, не тільки це село.

Хоча В. Крижанівський та деякі інші позивачі — зовсім не «чорнобильці». До групи постраждалих від реформи вони потрапили за... компанію, бо як іще можна було відсікти прибульців, як не цензом «трудової участі»?

Сільський голова Володимир Козаченко розмірковує:

— Як тепер зібрати людей на збори, щоб вони погодилися скасувати своє тодішнє рішення, тобто дали згоду на зменшення своєї частки земельного паю? Найкраще було б, якби те помилкове рішення скасував суд і визнав сертифікати недійсними — тоді паювання провели б знову.

Він переконаний, що іншого способу владнати конфлікт просто немає. За рахунок земель резерву цього не зробиш. Там залишилося лише 104 гектари, які треба поділити на півтори сотні працівників соціальної сфери.

А що суд? Засідання призначали тричі, але весь час хтось не з'являвся. Дечого позивачі все ж домоглися: до вирішення питання заблоковано всі дії з землею і документами на неї. Що додало головного болю сільському голові: як бути з тими 25 жителями, які хочуть приєднати свої земельні частки до особистого підсобного господарства? Рішення вважати співвідповідачами всіх, хто одержав сертифікати, взагалі викликало розгубленість серед людей, які не розуміються на таких юридичних тонкощах. Зате вони добре знають інше: скоро весна, скоро сіяти...

Опоненти адресують позивачам слушне запитання: чому вони кілька років мовчали, не протестували? Відповідь не менш слушна. Їх же запевняли тоді, в 1995 році: буде у вас стаж п'ять років — теж потрапите до списків на пай, а хтось виїде з села чи помре — його сертифікат передадуть вам. Коли зрозуміли, що земельна частка — назавжди, в спадщину передається, — поїзд уже пішов.

— У нас у державі завжди так: спершу щось зробимо, а потім закони пишемо, — прокоментував ситуацію директор ПСП «Лука» Аркадій Ясенчук, якому ця проблема дісталася у спадщину від попереднього керівника.

Звісно, якщо не знаєш, куди йдеш, то ніколи не зможеш сказати, що прийшов не туди, куди хотів. Люди йшли в земельну реформу, не знаючи, що то всерйоз, — на відміну від тих приватизаційних майнових сертифікатів, за якими ми ставали «власниками заводів». Не знаючи, куди йдуть, прийшли до того, що майже все село поділилося на позивачів і співвідповідачів.

... А сіяти все одно треба.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Приборкання пестицидного монстра

 Резонанс

Справою відгукнулися на публікацію «В обіймах пестицидного монстра» («Голос України» за 12.01 2001 р.) в Інституті гідротехніки і меліорації УААН. Газета писала про невирішеність питання знешкодження непридатних, невідомих та заборонених до використання засобів захисту рослин. Таких токсичних препаратів у сільгосппідприємствах та на базових складах «Сільгоспхімії» вже накопичилося 13,7 тисячі тонн. Директор ІГіМ УААН, академік Петро Коваленко вважає, що ситуація вимагає негайного втручання державних органів. Зі свого боку, співробітники цього наукового закладу пропонують технологію безпечного поховання отрутохімікатів (відповідні державні органи, до речі, інститут вже ознайомив з останніми наробками вчених).

— Поховання в підземних сховищах, — повідомив завідувач лабораторією спецзалізобетону ІГіМ Анатолій Левченко,-спалювання у спеціальних установках та інші спроби приборкати пестицидного монстра закінчилися невдало. Інститут розробив конструкцію та технологію виготовлення бетонополімерних контейнерів. Високі фізико-механічні властивості цього матеріалу забезпечать надійне зберігання хімічних відходів на сотні років. Наш контейнер місткістю 0,7 кубічного метра і вагою 1,5 тонни транспортабельний навіть завантажений отрутою. Після закладання пестицидів такий «саркофаг» герметично закривають і штабелюють на спеціальному майданчику.

За словами старшого наукового співробітника інституту Юрія Тишкевича, для поховання особливо небезпечних хімікатів, що містять ртуть та інші важкі метали (їх накопичилося до 300 тонн і необхідно нейтралізувати насамперед), знадобиться більш як 300 контейнерів. Щоб остаточно здолати пестицидного монстра — десь 15 тисяч. Ємкості можна виробляти на підприємствах будіндустрії. Звісно, потрібні кошти: собівартість одного — майже півтори тисячі гривень.

До речі, подібні контейнери свого часу успішно використовували у США та Японії для захоронення радіоактивних відходів.

Іван ЛАЗНЮК.

 Борги

Ані отримати, ані забути

Термін погашення заборгованості сільгоспвиробників за минулорічним регіональним контрактом продовжено до грудня цього року. Таке рішення прийняла сесія Донецької обласної ради. Село перед обласним бюджетом за поставлені навесні і влітку пальне, добрива та інші ресурси завинило 3,1 мільйона гривень.

Вирішено також реструктуризувати заборгованість за регіональними контрактами 1996—1999 років — майже 52 мільйони гривень. Фахівці не дуже сподіваються, що вдасться відшкодувати втрати, тож дехто із депутатів пропонував подарувати аграрникам старі борги. Така думка не позбавлена логіки, адже в так званий період дикого бартеру постачальники ресурсів на село добряче нагріли руки. В окремі роки пальне за регіональними та державним контрактами пропонувалося за цінами, вдвічі вищими за ринкові. Однак, на переконання начальника обласного управління сільського господарства Олександра Лаврика, то в невигідному становищі опиняться дисципліновані господарства, які всі ці роки намагалися чесно розраховуватися із партнерами та бюджетом. Тож позичальники отримали шанс гасити борги в розстрочку протягом чотирьох років, починаючи з 2002-го. Зважаючи на рівень інфляції, такий захід скоріше матиме моральний вплив, аніж фінансову вагу для обласного бюджету.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

 Тенденції

Порахували — заплакали

У Чернівецькій області завершився перепис худоби та птиці в господарствах усіх категорій. Цифри невтішні. Деінде поголів'я в реформованих агроформуваннях свиней, курей, гусей, качок та іншої живності можна на пальцях перерахувати! В особистих господарствах буковинців — протилежна тенденція.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Анекдот до теми

Закінчилася громадянська війна. Чоловік — в армії, дружина — в селі.

Телеграма дружини чоловікові:

«Треба саджати картоплю. Нема кому скопати город».

Телеграма чоловіка дружині:

«Не чіпай города. Заритий ящик з гвинтівками».

Телеграма дружини чоловікові:

«Прийшли з НК, скопали весь город».

Телеграма чоловіка дружині:

«Ось тепер можеш саджати картоплю».

Час агітацій

Молдовани готуються до парламентських виборів

У Молдові розпочалася передвиборна агітація за кандидатів, які виборюють місця в національному парламенті. Вибори відбудуться 25 лютого. Але вже тепер, відкриваючи поштову скриньку, неможливо втримати «агітки», що сиплються звідти.

«З Росією — на віки вічні!» — звертається до чуйного серця «нетитульного» населення виборчий блок «Єдинство». Росіянам — російські школи і російську мову. А всім разом, незалежно від національності, — СНД як таку собі панацею від «соціально-економічних катастроф». Комуністи обіцяють кожному, хто віддасть за них голос, членство в союзі Білорусі та Росії, де Молдова буде третя. Якщо, звісно, вибори виграють ліві. Це несподіване для молдовської Компартії гасло (раніше вона скептично ставилася до таких самого закликів у Придністров'ї) розраховане не тільки на так званих російськомовних. Воно також приваблиме для частини молдован, які сподіваються отримати роботу в рамках нового союзу. І для гагаузів (національна автономія на півдні Молдови. — **Авт.**), економічно зав'язаних на Росії.

Ці привабливі для частини електорату ідеї за суттю своєю утопічні: за 10 років незалежності в країні сформувалося нове покоління громадян, що не хоче повернення до минулого. Та й через Україну, як пишуть місцеві ЗМІ, не так просто «перестрибнути». І все-таки немає жодного блоку чи партії, котрі не використовували б російський фактор у передвиборній агітації.

Показові візити місцевих політиків до першопрестольної. Лідер комуністів Володимир Воронін після зустрічі з Володимиром Путіним просто сяяв від задоволення на молдовських телеекранах. Предметом його гордості стала півгодинна розмова з російським президентом. Прем'єр-міністр Думитру Брагіш, на відміну від споглядальних бесід Володимира Вороніна, обговорював у Москві важливі для неплатоспроможної Молдови проблеми. Заручитися підписаними угодами Брагішу, як відомо, не вдалося. Прагматичні, за словами Михайла Касьянова, московські чиновні мужі вирішили почекати остаточного розкладу молдовського політичного пасьянсу.

Прем'єр Думитру Брагіш очолює виборний «Альянс Брагіша». За структурою це — партія влади. Молдовські ЗМІ вбачають за постаттю Брагіша «вуха» діючого президента Петру Лучинського. Альянс переконаний, що відносини з Москвою треба зміцнювати. Праві партії, натомість, вважають: що далі від Москви, то ліпше. Зокрема, Партія відродження та злагоди екс-президента Мірчі Снєгура. У свою чергу, націонал-радикали, в яких теж є свій стійкий електорат, закликають якнайшвидше приєднатися до Румунії.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Посол нагадує про європейський вибір

(Початок на 1-й стор.).

Крім суто українських проблем, мова йшла і про британські. Зокрема, нас цікавила думка Роланда Сміта щодо скандалу з проживанням у Великій Британії українців, які нібито скоїли воєнні злочини під час другої світової війни (про це нещодавно багато писали й говорили засоби масової інформації). «Я хочу підкреслити, — сказав з цього приводу посол, — що не є проблемою проживання в Британії людей, які під час другої світової війни були на боці німців. Ми розуміємо, чому вони це робили в той час. І сам факт, що хтось служив в якійсь дивізії, не має жодного значення. Питання стоїть, чи скоював хтось із цих людей воєнні злочини? Якщо такі люди є, то треба, щоб вони відповідали перед судом». Роланд Сміт не думає, що ситуація загрожує колективною підозрою до тисяч українців, які оселилися після війни в Британії. «У наших судах немає процесів проти груп чи категорій людей: лише проти окремих осіб. І, звичайно, кожен має право себе захистити», — каже посол.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Дюма тепер не сам

Французькі судді допитали французького бізнесмена Альфреда Сірвана, котрий переховувався від правосуддя, але був виданий Німеччиною. Сірвана, колись директора французької нафтової компанії «Ельф Акітен», звинувачують у корупції. Як стверджують, він пов'язаний зі справою колишнього французького міністра закордонних справ Ролана Дюма, якого також звинувачують у корупції. Отже, Сірван разом з Дюма постали перед судом.

Фото Рейтер.

Чекаємо Святійшого Отця

Львів готується до червневого візиту Папи Римського Івана Павла II. Щотижня оргкомітет аналізує і підсумовує виконання тих чи інших робіт. До літа потрібно реставрувати Свято-Юрський комплекс, на який Кабінет Міністрів уже виділив 4,5 мільйона гривень, підготувати аеропорт, іподром, траси, якими рухатиметься Папа. Населення Львова на час візиту збільшиться за рахунок прочан у півтора разу. Отож не обійтися без заземлених благ, як-от: мобільні медичні пункти, переносні туалети, турнікети. Львівська делегація побувала в польському місті Замості, де півтора року тому перебував Святійший Отець під час місійної подорожі. Досвід сусідів стане в пригоді. Зокрема, у них можна буде позичити 40 кілометрів турнікетів для спорудження огорож.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Трудові будні дипломатів

Керівника місії ОБСЄ у Білорусі непокоять майбутні президентські вибори

Відносини між білоруською владою та місією ОБСЄ в Мінську залишаються напруженими. І все-таки зустріч міністра закордонних справ Михайла Хвостова і керівника групи ОБСЄ в Білорусі Ганса-Георга Віка відбулася.

Їй передували заяви Олександра Лукашенка, зроблені в інтерв'ю білоруському телебаченню. Зокрема, президент заявив, що потрібний контроль білоруського уряду за фінансовою діяльністю групи ОБСЄ в Білорусі. Потім цю заяву було продубльовано в повідомленні МЗС. У відповідь місія ОБСЄ письмово повідомила журналістів і владу Білорусі, що контролювати її фінансову діяльність може тільки ОБСЄ. Лукашенко висловив побоювання, що місія допомагає опозиції напередодні президентських виборів.

Тим часом інформацію про те, які проекти фінансуються в Білорусі і скільки грошей на них витрачається, можна отримати зовсім вільно. Її розміщено на сайті ОБСЄ. Там можна дізнатися, що місія не тільки проводить навчання партійних діячів, а й допомагає створити людські умови в білоруських тюрмах та інших виправних установах. Фінансує проекти на 70% Єврокомісія, на 30% — Бюро з демократії та прав людини ОБСЄ. На початку тижня з'явилася чутка про те, що заблоковано рахунки місії ОБСЄ та представництва TACIC у Білорусі. Проте в жодній із міжнародних організацій чутки не підтвердили.

Крім іншого, Вік обговорив з Хвостовим виконання білоруською владою її дій щодо створення атмосфери довіри в суспільстві — мається на увазі виконання критеріїв, розроблених міжнародними організаціями. Президентські вибори можуть бути визнані лише в разі добросовісного виконання цих критеріїв. Також керівник місії обговорив з міністром питання створення національної системи спостереження за виборами.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Грузинський футбол: революція?

У Тбілісі відбулося цілком сенсаційне засідання Ради національної безпеки Грузії, на якому розглядалося питання... подальшого життя-буття десятиразового чемпіона незалежної Грузії, дворазового чемпіона СРСР і володаря Кубка кубків європейських країн — тбіліського «Динамо».

Занепад найпопулярнішого грузинського футбольного клубу спостерігався впродовж кількох останніх років і, зрештою, закінчився тим, що динамівці випали з «європейської обойми», заплуталися відразу в кількох фінансових скандалах. У результаті вже кілька колишніх керівників клубу потрапили під суд, а сама команда опинилася в лещатах санкцій УЄФА. Найкраще картину змалював міністр внутрішніх справ Грузії Каха Таргамадзе, котрий заявив журналістам, що клуб треба «врятувати від паразитів і в нього є кошти і сили для цього».

Про що саме йшлося на засіданні Ради безпеки, казати важко. Можна казати про підсумки: Едуард Шеварднадзе прийняв рішення, згідно з яким новим власником футбольного клубу «Динамо» (Тбілісі) став фізкультурно-спортивний клуб «Динамо» — структурний підрозділ МВС Грузії. До прийняття цього рішення головний тренер «Динамо» Реваз Арвеладзе подав проект, за яким він і два його брати-близнюки — Арчіл і Шота, які грають у німецькому «Кельні» та голландському «Аяксі», мали придбати акції клубу, а натомість сповна відшкодувати борги.

До речі, старший Арвеладзе сприйняв рішення президента країни досить спокійно, заявивши, що прийнятний будь-який вихід, який позитивно позначиться на ситуації. Втім, і президент заявив, що можна було б прийняти пропозицію братів Арвеладзе, та надто вже заплуталася ситуація навколо «Динамо».

Дехто із спостерігачів пов'язує таке розв'язання питання з продажем київським «Динамо» в італійський «Мілан» Кахи Каладзе та переказом на рахунок тбіліссців частини трансфертної — як кажуть, чималої — суми. Чутки про те, що «гроші можуть потрапити не в ті руки», справді почали розкручуватися відразу після переходу Каладзе в «Мілан».

Динамівську базу вже наступного дня після засідання Ради національної безпеки відвідав міністр внутрішніх справ, який не приховував свого жаху від побаченого: немає води, не подається газ та електроенергія. Таргамадзе заявив, що МВС виплатить компенсаційні 240 тисяч доларів тбіліському клубу «Мретебі» за трансферт Георгія Кінкладзе, нині гравця британського «Дербі каунті», до 12 лютого, коли мали остаточно набути чинності санкції УЄФА.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ Газа

Араби — за мирний процес

Лідери Палестини і країн арабського світу закликали нового прем'єр-міністра Ізраїлю Аріеля Шарона не відмовлятися від зусиль з урегулювання близькосхідного конфлікту. Країни Ліги арабських держав зробили заяву, в якій застерігають Шарона від посилення репресій стосовно палестинців, бо це призведе лише до ескалації конфлікту.

■ Белград

Солана приїхав попри протести

У Белграді пройшли бурхливі демонстрації протесту напередодні візиту високопоставленої делегації Євросоюзу, в складі якої — колишній генсек НАТО, верховний представник ЄС з питань безпеки та зовнішньої політики Хав'єр Солана. Проте візит все-таки відбувся. Лідери ЄС зустрілися з президентом Югославії Воїславом Коштуницею. Сторони обговорили хід реформ у Сербії, ситуацію в Косово, що загострилася, та подальшу долю Чорногорії.

■ Амстердам

Пригнічений вироком

Засуджений у «справі Локкербі» лівієць Абдель Бассет аль-Меграхі розпочав голодовку. Як повідомив його адвокат, аль-Меграхі дуже пригнічений рішенням суду. Лівійця засуджено на довічне ув'язнення за організацію вибуху літака, що забрав життя 270 осіб.

■ Пномпень

Загроза голоду є

Прем'єр-міністр Камбоджі Хун Сен заявив, що половина камбоджійських дітей віком до 5 років недоїдають. «Більш як 30% населення не можуть забезпечити собі дієтичного мінімуму», — зазначив він.

■ Мельбурн

Монстр у музеї

У музеї океанології у Мельбурні виставлено велетенського кальмара. Довжина його тіла — 4 метри, а разом зі щупальцями — 12. Велетенські кальмари живуть на глибині понад 1500 метрів, і в природному середовищі спостерігати їх не вдавалося. Чудовисько помістили у ванну зі спеціальним розчином, в якому воно зможе зберігатися тривалий час.

■ Преторія

Алмаз загубився дорогою

Алмаз вартістю 6 мільйонів доларів зник дорогою із Женеви до ПАР. Страхова компанія «Ллойд» пообіцяла винагороду в 300 тисяч доларів тому, хто поверне камінь. Південноафриканська поліція, поліція Цюріха і детективи страхової компанії розпочали розслідування цього таємничого зникнення.

■ Джакарта

Сутички з поліцією тривають

У четвер у східних районах острова Ява знову відбулися масові виступи прибічників нинішнього президента Індонезії Абдурахмана Вахіда, які протестували проти намірів опозиційних партій ініціювати процес його імпічменту. За оцінками поліцейських, у демонстраціях брали участь майже 10 тисяч осіб. Для розгону демонстрантів, що штурмували штаб-квартиру опозиційної партії «Голкар», поліція застосувала сльозоточивий газ і палиці. З обох сторін є потерпілі.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Відносини між білоруською владою та місією ОБСЄ залишаються напруженими

Шановні акціонери!

Правління ВАТ «Універмаг «Україна» повідомляє, про проведення Чергових Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 30 березня 2001 року в м. Києві

Порядок денний Чергових Загальних зборів акціонерів ВАТ «Універмаг «Україна»

1. Затвердження звіту Правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ за 2000 рік.
2. Затвердження Звіту Спостережної ради про роботу у 2000 році.
3. Затвердження звіту і висновків Ревізійної комісії щодо результатів фінансово-господарської діяльності ВАТ за 2000 рік.
4. Затвердження використання прибутку ВАТ за 2000 рік.
5. Вибори нового складу Ревізійної комісії.

Місце проведення: зал засідань заводу «Транссигнал» м. Київ, вул. Жилянська,97.

Початок зборів об 11.00.

Реєстрація акціонерів: з 9.30 до 10.45.

Для участі у зборах необхідно мати при собі документ, що засвідчує особу акціонера, для представників акціонерів — доручення на право участі у зборах.

Проїзд та проживання в м. Києві за власні кошти акціонерів.

Контактні телефони: 274-98-41; 274-98-86; 274-98-98.

До уваги акціонерів закритого акціонерного товариства «АТП-16301»

Чергові загальні збори акціонерів відбудуться 21 березня 2001 р. о 10.00 в залі засідань за адресою: м. Харків, вул. Ганни, 13. Початок реєстрації учасників зборів о 8.00.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік та основні напрями діяльності товариства на 2001 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту і балансу підприємства.
4. Зміни у складі ревізійної комісії.
5. Створення дочірніх підприємств.

Акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу.

Правління.

Правління ВАТ «Біолік»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 26.03.2001 р. о 15.00 за адресою: вул. Леніна, 118, м. Ладижин.

Порядок денний:

1. Звіт Голови Правління ВАТ про фінансово-господарську діяльність товариства за 2000 рік.
2. Звіт Голови Спостережної Ради ВАТ «Біолік».
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Затвердження річного звіту та балансу товариства. Про розподіл прибутку за 2000 р.
5. Дообрання членів правління.

Пропозиції щодо порядку денного зборів слід надсилати не пізніше 01.03.2001 р. за адресою: 24321, вул. Леніна, 118, м. Ладижин.

Реєстрація учасників зборів буде здійснюватись з 14.00 до 15.00 за місцем проведення зборів.

Для реєстрації учасників зборів необхідно мати:

— документ, що посвідчує особу;

— доручення на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Правління ВАТ «Біолік».

ЗАО «Специальная экономическая зона «Донецк» сообщает о проведении собрания акционеров, которое состоится

28 марта 2001 года в 14.00 по адресу: 83050, г. Донецк, ул. Артема, 98 (в здании Донецкого горсовета)

Повестка дня:

1. Отчет Правления ЗАО «СЭЗ «Донецк» за 2000 год и утверждение результатов финансово-хозяйственной деятельности.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. О распределении прибыли за 2000 год.
4. Утверждение программы работы ЗАО на 2001 год и на период до 2010 г.
5. Об увеличении уставного фонда.
6. О внесении изменений и дополнений в Устав.
7. Разное.

Информация об увеличении уставного фонда:

Мотив увеличения уставного фонда — пополнение оборотных средств общества, которые будут направлены на развитие предприятия.

Способ увеличения — проведение дополнительного выпуска простых именных акций в документарной форме.

Размер увеличения уставного фонда составляет — 650 000 тыс. грн.

Количество акций, которые выпускаются, составляет —650 штук.

Номинальная стоимость акций остается без изменений.

Убытки от проведения дополнительного выпуска акций не предвидятся.

При осуществлении дополнительного выпуска акций общества акционеры общества пользуются правом приобретения акций дополнительного выпуска пропорционально к количеству акций общества, которые принадлежат каждому из них.

Дата начала и завершения подписки на акции, которые дополнительно выпускаются, определяются ежегодными собраниями акционеров.

В связи с увеличением уставного фонда планируется внести изменения в устав общества.

Справки по тел.: 337-09-75.

Правление.

Правління ВАТ «Маркохім»

повідомляє, що 30 березня 2001 року о 15.00 за адресою: Донецька обл., м. Маріуполь, пр. Металургів, 52 (ДК «Маркохім») відбудуться чергові загальні збори акціонерів.

Реєстрація учасників 30 березня 2001 року з 9.00 до 14.00 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт правління та висновок ревізійної комісії про підсумки діяльності товариства за 2000 рік, основні напрями діяльності товариства у 2001 році.
2. Звіт ревізійної комісії ВАТ «Маркохім».
3. Прийняття рішення про збільшення статутного фонду товариства на 130 000 000. 50 грн. шляхом збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості.

Інформація про збільшення статутного фонду (згідно із ст. 40 Закону України «Про господарські товариства»)

1. Мотиви, спосіб та мінімальний розмір збільшення статутного фонду; збільшення статутного фонду проводиться з метою збільшення виробничих потужностей товариства та для залучення обігових коштів шляхом збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості. Розмір збільшення статутного фонду складає 130 000 000. 50 грн.
2. Проект змін до статуту товариства, пов'язаних із збільшенням статутного фонду. Передбачено пункт 5.1 ст. 5 Статуту викласти у наступній редакції:

«5.1. Статутний фонд АТ становить 250 899 460.50 грн. Статутний фонд АТ поділений на 334 532 614 простих іменних акцій номінальної вартістю 0.75 грн. кожна».

3. Дані про кількість акцій, що випускаються додатково та їх загальну вартість: додатково випускається 173 333 334 акції загальною вартістю 130 000 000. 50 грн.
4. Існуюча номінальна вартість акції не змінюється і становить 0.75 грн.
5. Права акціонерів при додатковому випуску акцій: на першому етапі підписки реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій. На другому етапі підписки реалізується право інших інвесторів на придбання акцій, що випускаються додатково, та існуючих акціонерів у кількості, що перевищує кількість акцій, на яку акціонер реалізував своє переважне право. При цьому на другому етапі переважним правом на придбання акцій, що випускаються додатково, користуються акціонери товариства.
6. Термін проведення першого етапу підписки з 17 липня 2001 року по 31 липня 2001 року включно. Термін проведення другого етапу підписки з 07 серпня 2001 року по 07 вересня 2001 року включно.
7. Порядок відшкодування власникам акцій збитків, пов'язаних із змінами статутного фонду: збитки не передбачаються. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт. Представникам акціонерів додатково потрібно мати довіреність, оформлену згідно з чинним законодавством.

Контактний телефон: (0629) 33-92-24.

Правління ВАТ.

До уваги акціонерів ВАТ «Придніпровський ремонтно-механічний завод»

30 березня 2001 року о 12.00 в приміщенні актового залу ВАТ «Придніпровський ремонтно-механічний завод» за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Гаванська, 8 відбудуться звітно-виборчі загальні збори акціонерів ВАТ «Придніпровський ремонтно-механічний завод»:

Порядок денний зборів:

1. Звіт Правління про результати діяльності Товариства у 2000 році.
2. Звіт Правління про свою діяльність за період з 27.12.96 р. по 30.03.2001 р.
3. Звіт Ради акціонерного товариства (спостережної ради) про свою діяльність за період з 27.12.96 р. по 30.03.2001 р.
4. Звіт ревізійної комісії Товариства про свою діяльність за період з 27.12.96 р. по 30.03.2001 р.
5. Про внесення змін до Статуту Товариства та прийняття нової редакції Статуту ВАТ ПРМЗ.
6. Про обрання членів ради акціонерного товариства (спостережної ради) та ревізійної комісії.
7. Про делегування повноважень загальних зборів Раді акціонерного товариства (спостережній раді).
8. Визначення основних напрямів діяльності ВАТ ПРМЗ у 2001 р.
9. Про зміну реєстратора.

Реєстрація учасників зборів буде здійснюватися з 9.00 до 11.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати:

— документ, що посвідчує особу;

— доручення на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Пропозиції акціонерів щодо доповнень порядку денного зборів приймаються до 1 березня 2001 року (включно). Телефон для довідок: (0562) 28-93-23.

Правління ВАТ ПРМЗ.

Дополнительная информация к объявлению в газете «Голос Украины» от 20.01.2001 г: Определением Арбитражного суда Донецкой обл. от 11.12.2000 г. по делу № 24/241 б о возбуждении дела о банкротстве ОАО «Донцемент» введен мораторий на удовлетворение требований кредиторов, назначен распорядитель имущества — арбитражный управляющий Кулик Дмитрий Валентинович, лицензия № 000261, адрес: 83050, г. Донецк, ул. Р. Люксембург , 26 а/110.

ЗАТ «Укрветпромпостач»

повідомляє про проведення загальних зборів засновників.

Збори відбудуться 30 березня 2001 року, о 14.00 за адресою: Київська обл., м. Бровари, вул. Будьонного,23а.

Порядок денний:

1. Звіт дирекції про результати фінансово-господарської діяльності ЗАТ за 2000 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження балансу та звіту про фінансові результати ЗАТ за 2000 рік та річного звіту.
4. Затвердження розподілу прибутку товариства за підсумками роботи у 2000 році, основні напрями роботи на 2001 рік.
5. Розгляд заяв про вихід із складу засновників ЗАТ.
6. Затвердження змін до установчого договору.
7. Затвердження нової редакції статуту.
8. Зміни в органах управління.
9. Затвердження форми випуску іменних цінних паперів ЗАТ.
10. Про передачу ведення реєстру товариства незалежному реєстратору. Реєстрація учасників зборів 30 березня 2001 року з 13.00 до 14.00.

Для участі у зборах учасникам необхідно пред'явити документ, що посвідчує особу акціонера чи його представника.

Спостережна Рада ЗАТ «Укрветпромпостач».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фінікс» просить вважати свідоцтво про державну реєстрацію за № 5821, видане 25.10.1993 р. Державною адміністрацією Печерського району, недійсним у зв'язку з тим, що воно було втрачено.

До уваги акціонерів ВАТ «ТД «Чорнобайагропостач»

Правління ВАТ «ТД «Чорнобайагропостач» повідомляє про внесення змін до повідомлення з скликання зборів акціонерів товариства, надрукованого у газеті «Голос України» від 5.01.01 р. № 2, зокрема, доповнення порядку денного зборів (згідно зі ст. 43 Закону України «Про господарські товариства»), наступним пунктом: «Про передачу реєстру акціонерів новому реєстроутримувачу та його затвердження».

Правління ВАТ «ТД «Чорнобайагропостач».

Арбітражний суд Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2а) порушив справу 6/271 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Тюльпан», м. Хуст (ЗКПО 19111038, р/р 26009415526001 ТВ ДВ АХБ «Україна» м. Хуст, МФО 312141).

Юридична адреса: 88600, м. Хуст, Закарпатської обл., вул. І. Франка, 197.

Розпорядник майна: Дідич Михайло Андрійович (ліцензія № 000012).

Адреса: м. Ужгород, наб. Незалежності, 9, Головпошта — а/с 101.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Кіровоградської області (25006, м. Кіровоград, вул. Луначарського, буд. 29) порушив справу № 05-01/2960/-10-175 про банкрутство приватного підприємства «Трамп», код ЗКПО 30513767, місцезнаходження: 25031, Україна, м. Кіровоград, вул. Попова, буд. 13, к.1., кв. 99, рах № 260091610 в Кіровоградській ОД АППБ «Аваль», МФО 323538.

Розпорядник майна — Павлова Валентина Василівна, ліцензія № 293 від 18.12.2000 р.

Заяви кредиторів приймаються арбітражним судом в місячний термін з дня публікації оголошення.

До відома акціонерів «Укргазбуд»

Загальні збори акціонерів АТФ «Укргазбуд» відбудуться 30 березня 2001 року за адресою: м. Київ, вул. О. Пирогівського, 19, корп. 2, о 12 годині.

Порядок денний:

1. Звіт Ради директорів про підсумки роботи АТФ «Укргазбуд» за 2000 рік та про основні напрями діяльності фірми в 2001 році.
2. Звіт Ревізійної комісії та Спостережної Ради.
3. Про нарахування та виплату дивідендів.
4. Затвердження рішень Ради директорів та внутрішніх документів фірми.

Телефони для довідок: 277-45-76, 277-32-88.

Енергозаощадження: дороге задоволення чи ризик далекоглядних?

Інвестиції

У 173 млн. доларів оцінюється інвестиційна програма з підвищення енергоефективності централізованого теплопостачання Харкова. Кредити Світового фінансового банку, як засвідчують експерти Європейського банку реконструкції та розвитку, окуплять себе вже через п'ять років.

Олександр ТАРАДАЙ

Міць, кажуть, полягає не в розмірах мускулів, а в правильно обраній точці докладання зусиль. Вдалою ілюстрацією цієї своєрідної мудрості сильних можуть слугувати інвестиційні проекти одного з дуже непростих підприємств східного мегаполісу, народний інтерес до якого має відверто сезонний характер і сягає піку саме цими морозяними днями «маківки зими». Звичайно, йдеться про виробниче об'єднання теплових мереж «Харківтеплоенерго», в проблеми якого люди бажають вдаватися значно меншою мірою, ніж дорікати тепловикам за «недодачу» градусів у своїх квартирах і ваннах. З прозою життя, коли рівень проплати споживачів за послуги рік у рік не перевищує 30 відсотків від потрібного, підприємство бореться самотужки. Й іноді не без успіху. Коли вдається заручитися підтримкою покровителів у особі держави. Без поручительства обласної держадміністрації та Верховної Ради України навряд чи вдалося б зсунути тягар нагромаджених проблем з мертвої точки. І в цьому розумінні досвід харків'ян, здається, унікальний.

Напередодні нового тисячоліття в Києві відбулася міжнародна конференція із залучення інвестицій в енергетику України. Від Харківської облдержадміністрації в конференції взяли участь генеральний директор об'єднання «Харківобленерго» Олександр Тарадай та міський голова. Про державну відповідальність за кошти міжнародних фінансових організацій промовисто свідчив і склад організаторів енергетичного форуму: поряд зі Світовим фінансовим банком, а також Агентством США з міжнародного розвитку ініціаторами конференції стали Комітет Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки і Міністерство палива та енергетики країни.

Особливістю інвестиційної програми з енергопостачання в централізованому теплопостачанні, що реалізується в Харкові, можна вважати порівняно солідний досвід свідомого пошуку харківськими тепловиками коштів для здійснення заходів, без яких українські регіони досі традиційно обходяться.

Ще чотири роки тому за допомогою Агентства з раціонального використання енергії та екології в Харкові було обстежено системи централізованого теплопостачання з метою підвищення її енергоефективності. Вже тоді передбачали залучення кредитів Світового фінансового банку для виконання інвестиційних програм у тепломережах півторамільйонного міста.

А двома роками пізніше за допомогою Тихоокеанської північно-західної національної лабораторії (США) було виконано попереднє техніко-економічне обгрунтування інвестиційної програми. Серед її головних статей —реновація генеруючого обладнання на двох харківських ТЕЦ, модернізація магістральних та внутріквартальних теплових мереж з використанням попередньо ізольованих труб, реконструкція опалювальних котелень та модернізація системи теплопостачання на основі індивідуальних теплових пунктів.

Інвестиційні проекти передбачають встановлення 3870 індивідуальних теплових пунктів замість малоефективних потужних теплорозподільних станцій, заміну 443 старих котлів на високоефективні нові, встановлення шести парових турбін для комбінованого виробництва тепла та електроенергії, що підвищить ефективність використання палива.

Схвалені згодом на державному рівні інвестиційні плани дадуть змогу досягти небувалого потенціалу енергозбереження у міському теплопостачанні —професіональною мовою тепловиків його оцінюють у 340 тисяч ту.т.. Крім того, передбачають зменшення викидів шкідливих речовин на 335 тис. тонн на рік. Але й це ще не все. Реалізація інвестиційного проекту в Харкові поліпшить якість подання тепла споживачам, зменшить витрати палива і, як наслідок, дасть змогу зменшити тарифи. Перші вимоги міжнародних партнерів уже виконано: виокремлено з об'єднання сміттєспалювальний завод і районні підприємства теплових мереж, створено єдину систему теплопостачання обласного центру.

Сказати, що новини від «Харківтеплоенерго» будуть цікаві всьому місту — значить нічого не сказати. Напевно, немає нині ні для населення, ні для підприємств теми, актуальнішої за комунальні платежі та їх адекватність якості реально надаваних послуг. Ціноутворення у відомстві теплопостачання перевіряє цілий штат уповноважених контролерів: тут і управління житлово-комунального господарства, і управління економіки, і управління з контролю за цінами, і антимонопольний комітет, і комітет із захисту прав споживачів, і депутатські комісії рад різного рівня.

І попри те, що досі в Харкові ціна за тепло була менша, ніж деінде по Україні, навряд чи комусь із споживачів не спадало на думку, що непогано було б привести оплату у відповідність із напівхолодними батареями, що не дотягують до ідеалу, та гарячою водою, яка стабільно зникає в кранах під час морозів. Єдиними дисциплінованими платниками за тепло досі залишалися хіба що 11,5 тис. осіб — працівників об'єднання «Харківтеплоенерго», які у повному складі написали заяви до бухгалтерії з проханням щомісяця утримувати з їхньої зарплатні суми за тепло та гарячу воду. Героїзм тепловиків мимоволі змушує захоплюватися людей, котрі знають розклад з виплатами зарплат в об'єднанні: заборгованість за ними сягає 4—6 місяців. За таких умов важко не погодитися з думкою генерального керівника харківських тепловиків Олександра Тарадая:

— Нам не вийти із зачарованого кола неплатежів без безпосередньої участі і свідомого підходу до розв'язання такої важливої проблеми кожного квартиронаймача. Як і не здешевити теплопостачання, не впорядкувавши структуру надавачів послуг. Газу ніколи не вистачить, якщо за його використання не відповідатиме хтось персонально —одне конкретне підприємство, а не два, три чи купа суміжних організацій. Ось чому така важлива структурна перебудова в галузі, яку ми здійснили, об'єднавши «Харківські тепломережі» в одне підприємство з ВО «Харківтеплоенерго».

Важко не підтримати професіоналів, котрі роблять все від них залежне, щоб у домівках співвітчизників було тепло й затишно. Як тут не обстоювати харківську інвестиційну ініціативу...

Інесса ТИХА.

Харків.

Колонка оглядача

Сказано останнє слово української мови

Цей заголовок у контексті наших мовних реалій може сприйматися водночас і драматично, і оптимістично. Драматизм залишимо на потім, почнемо з оптимізму.

Цього тижня в Держкомінформі відбулася презентація енциклопедії «Українська мова» — солідного, понад 700-сторінкового, добре ілюстрованого видання, що вміщує близько 1800 статей. Це справді «останнє слово» нашої мовознавчої науки. Мова тут розглядається в усіх аспектах: від комп'ютерного її побутування до поширення в світі (на всіх континентах, крім Африки поки що), від суто лінгвістичних термінів до історії кожної літери нашого алфавіту.

Над енциклопедією протягом кількох років працювало дуже багато людей і цілих установ (включаючи Інститут мовознавства та Інститут української мови). Назвати тут усіх неможливо, але принаймні трьох гріх не згадати: Віталій Русанівський, Олександр Тараненко (співголови редакційної колегії) та Михайло Зяблюк — директор видавництва «Українська енциклопедія». Видання, до речі, здійснене на замовлення вже згаданого Держкомінформу, за Національною програмою випуску соціально значущих видань.

Подібні енциклопедії мають далеко не всі великі народи: є у британців, є у росіян (але менша!).

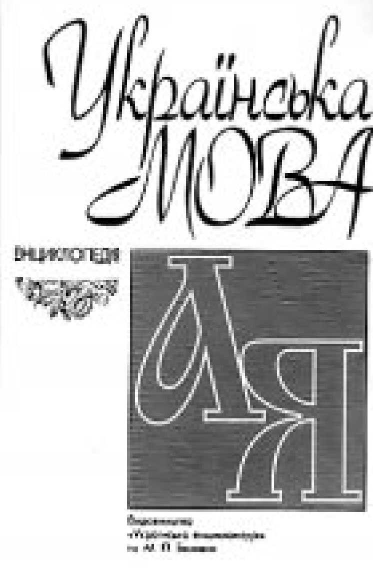
Перші емоційні враження від побіжного знайомства з книжкою — гордість і розгубленість. Чому гордість —зрозуміло, а відчуття розгубленості пояснити важче. Мабуть, з нематеріальними цінностями завжди так: значимість цих цінностей ти собі можеш добре уявляти, але коли бачиш перед собою певний матеріалізований еквівалент, скажімо, як тут — книжку, то почуваєшся заскоченим зненацька. Принаймні, це щаслива розгубленість. Можна собі уявити (і не одного) нашого співвітчизника, котрий і не підозрював, що про його «провінційну» мову можна написати отакий томище! Та й нашому братові-журналісту над цією книгою буде важче похіхікати, аніж над проектом нового правопису!

Утім, не будемо самозасліплюватися. Справді, книжка науково потужна, гідна всіляких похвал і, справді, як у ній зазначено, розрахована і на фахівців, і на широкого читача. Щоправда, тираж (5000) не дуже втішить «широкого читача». Або ще: бачиш в енциклопедії кольорову карту говорів української мови — і тут-таки мимоволі згадуєш чудовий, так до кінця й не виданий «Словник говорів» (здається, так він називався) — там кожний з виданих двох розкішних томів був такий за обсягом, як оця енциклопедія! Отже, в цьому сенсі ЕУМ (ще раз її вітаємо) — зовсім не «останнє слово», а, можливо — перше вагоме слово, це та планка, нижче якої соромно буде опускатися в подальшій праці.

... Ще одне гарне враження від презентації: там зібралися люди різних, часом зовсім неблизьких поглядів (досить нагадати, що співредактор ЕУМ В. Русанівський — противник проекту правописних змін, а М. Жулинський — прихильник проекту). Але академік Жулинський не дозволив собі у вітальному слові жодних випадів проти академіка Русанівського. А ми ж бо так звикли до нашої української нетерпимості, що це було неймовірно приємно!

А тепер кілька слів про те, чому заголовок цього матеріалу може читатися як драматичний. Презентацію варто було проводити не в оцьому маленькому залі, який і залом назвати важко. Бо поява такої книжки як ЕУМ —це як державне свято, адже українська мова державна, а в світі не кожна велика держава має таку енциклопедію.

І от — тіснява, люди стояли навіть у коридорі й ледь чули ораторів. Враження, якого важко позбутися — що ти присутній на таємному зібранні перших християн або в останньому бастіоні обложеної фортеці, захисникам якої більше нема куди відступати. Це враження майже символічне, воно стосується не організаційних питань (який зал обрати й скільки стільців поставити) — воно стосується саме трагічно-парадоксального становища української мови та культури в Україні. Ми, мабуть, самі аж надто звикли говорити про ці речі обов'язково десь у дуже тісній кімнаті...

Віталій ЖЕЖЕРА.

Оголошення

Мазохізм як насмішка над самоїдством

Інтрига навколо того, хто вперше представить Україну на всесвітньому мистецькому форумі — 49-му бієнале у Венеції, закінчилась презентацією творчої групи «Фонд Мазоха».

Львівським художникам, засновникам цього Фонду — Ігореві Подольчаку, Ігореві Дюричу та весільному, даруйте, театральному генералові Роману Віктюку (він також родом із Львова) доручено не просто достойно показати сучасне українське мистецтво на високому міжнародному зібранні, а й шокувати останнє.

Для шокової терапії «мазохісти» готують проект «Видатні художники XX віку. Вибрані аспекти», що базується на філософському осмисленні підсумків століття. Головні ролі в проекті-вернісажі відведено «видатним художникам» — Політикам, Містикам, Екстремістам, Маніякам, Святим та Злочинцям. Автори концепції — вищеназвані Подольчак, Дюрич і куратор української презентації Юрій Онух, таким чином, мають намір символічно перерізати пуповину, що пов'язує нас із привидами XX століття.

Мабуть, щоб уникнути суб'єктивізму при перерізуванні пуповини, попрацювати над проектом запросили ще й архівістів, дизайнерів, учених, художників, журналістів. Плід колективної праці буде виставлено на венеційській експозиції в червні цього року.

Ольга ВІТЕР.

Замість коментаря

У 20-х роках XX століття у нас відібрали першість щодо деяких народжених в Україні авангардових течій, в тім числі й мазохізму. А тепер цю прикрість мазохістично обсмоктують наші культурологи.

Коли говоримо про бієнале — чого хочемо? Щоб Україну вкотре не помітили чи щоб вона вирізнилася? Якщо друге, то вибір Фонду Мазоха видається правильним (хоч, певне, не єдино можливим).

Те, що Мазох народився у Львові — вже привід, щоб вирізнитися. Також можна припустити, що «ізм» його імені — відмінність, характерна саме для українців. Хоча це декого з нас дратує. Кілька літ тому офіційний Львів обурився на пропозицію фонду встановити в місті пам'ятник Мазоху. Що ж, мазохізм (як філософія) доступний не всім. Зате громадську думку легко збентежити мистецьким проектом. Їх у фонду від початку 90-х було чимало. Досить згадати проект «Мавзолей для президента»: художники нагрівали в банці сало і коли воно розтоплювалося, очам публікаи являвся образ вельмишановного глави держави. Дім, де це відбувалося, охороняли наряди міліції, і всім було весело!

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Якщо вірити цій народній іконі, Варвара Великомучениця, рум'яна й навіть життєрадісна, була родоначальницею здорового українського мазохізму (репродукція з альбому «Ікони Шевченкового краю»)

 Про те, що було і буде

Наш угорець за горами

Із Закарпаття повідомляють: Аттила Виднянський (засновник та керівник єдиного в Україні Берегівського угорського театру) запрошений на посаду головного режисера Національного театру в Будапешті. При цьому Аттила (**на знімку**) поки що не облишив керівництва Берегівським театром.

Вінниця не провінція

... хоч би й тому, що тут узимку 1920 року народився знаменитий нині столичний театр імені Франка. Щойно франківці своєрідно відзначили цю дату: крізь зимову негоду шість годин автобусом добиралися до Вінниці, щоб показати (4-5 лютого) прем'єру комедії «Пігмаліон». Після цього франківцям стало зрозуміло, чому вони народилися тут, а не будь-де: Вінниця вміє цінити театр, про що свідчили два вечори суперераншлагів.

А тепер — учорашній «Четвер»

З Івано-Франківська до книгарень Києва надійшов дев'ятий номер журналу «Четвер». Він вийшов у світ, як і було задумано, після... десятого номера. Ця зміна порядку нумерації — своєрідна гра з читачем, продовження тієї гри, що закладена і в текстах авторів «Четверга» (Іздрик, Єшкілєв та інші).

 Погода

10—11 лютого в Україні часом мокрий сніг, ожеледь. Температура вночі 1—6 градусів морозу, вдень від 2 градусів морозу до 3 тепла.

На Київщині туман, ожеледь. Уночі 2—7 градусів морозу, вдень від 3 градусів морозу до 3 тепла.

Український гідрометцентр.

Диктофончик для снігопаду

Завтра в столичному Домі органної музики — Пушкінський вечір (вірші — Тетяна Алексейцева, романси — Наталя Лавринова)

 Театр

Часом, щоб отримати мистецьку насолоду, треба відмовитись від так званого культурного досвіду. Бо він, хоч і не буває завеликим, іноді може бути зайвим.

Ось недавно, в день чарівного київського снігопаду, коли душа просила чуда, я побачив на афіші малого залу філармонії назву — «Тіні забутих предків», читає актриса Тетяна Алексейцева. Колись цю повість Коцюбинського екранізував Параджанов. І мій Культурний Досвід послужливо сказав: не ходи, що нового ти там побачиш, адже Параджанов неперевершений, ти лиш змарнуєш вечір! Але я не послухався свого Культурного Досвіду. Бо принаймні знав, що актриса, котра читатиме «Тіні...», — просто красива. А це зовсім немало. Чому, зрештою, півтори години не помилуватися красивою актрисою? І я пішов, і був узнагороджений. Бо вона таки справді гарна — це той тип печальної краси, що був у Наталі Ужвій, але без фаталізму, і тут є нагода подумати, що, можливо, краса актриси і її споглядання — це теж певний живий культурний досвід. На цьому можна б зупинитися й не писати далі. Та ось що важливо: навіть після великого Параджанова можна знайти в «Тінях...» щось нове і несподіване. У Алексейцевої ця повість — немов гуцульська мальована кераміка, а герої — не кіношно-романтичні красені, а наївні, навіть смішні діти природи. Актриса вгадала це щасливо й точно, обійшовшись навіть без гуцульського мовного колориту, що здається неможливим — це однаково, що братися за цю повість, ніби до тебе не було Параджанова, добре знаючи, що він усе-таки був.

І ще одне враження: зал філармонії заповнили учні якогось інтернату, це якраз публіка, не переобтяжена культурним досвідом, й дивитись на них цікаво. Ось хлопчик прийшов з маленьким диктофончиком, щоб не гаяти час на читання Коцюбинського. Молодець, але він ще не знає, що диктофончик не вловить чарів того вечора: ні снігопаду надворі, ні настрою в залі. Настрій типовий для культпоходів, коли публіці кортить похіхікати. Але прикметно, що в першім акті хіхікали більше дівчатка, бо тьотя-актриса переконливо красива, і то був гордий тихий сміх, адресований хлопцям, мов, знай наших. А в другому акті хіхікали вже хлопчики, бо там пішли відверті речі (аякже, гола Палагна йде ворожити!), а дівчатка удавали, що це їх не стосується. А в антракті хлопчик підійшов до вихователя: «Можна, я піду додому?» Може, він хотів і не додому, бо де його дім? Може, просто не уточнив, що робилося на душі від цього тексту, цієї актриси і вечірнього снігопаду. «Сиди! — сказав вихователь. — Тобі треба тут все життя сидіти, отоді, може, з тебе щось вийде!» Тут він переборщив: півтори години теж немало. Але він теж людина, і йому нелегко уточнити стан своєї душі в антракті.

...«Ну що, старий занудний снобе?!» — запитав я у свого (так званого) Культурного Досвіду, коли ми вийшли. Він промовчав. Завтра ми з ним підемо слухати, як Алексейцева читає Пушкіна, а 15 лютого — до Будинку вчених, де вона читатиме Анну Ахматову.

Христофор ГРУША.

На знімку: Тетяна Алексейцева.

Закулісні олімпійські ігри?

Оголошено результати першого туру театральної премії «Київська пектораль».

Результати, на жаль, суперечливі, навіть схоже, що це не просто розбіжність мистецьких оцінок (що було б нормально), а чиїсь спроби вплинути на хід подій. Скажімо, на звання кращих вистав 2000 року претендують «Смерть Тарєлкіна», «Нехай одразу двох не любить» Лівобережного театру, «Ромео і Джульєтта» Оперного і «Брате Чичиков» театру імені Франка. Важко збагнути, чому сюди потрапив «Брат Чичиков» — а не, скажімо «Пігмаліон», тих самих франківців. Майже очевидно, що навколо «Пекторалі» є певні сили впливу. Прикро. Але, з другого боку, це свідчить: престиж «Пекторалі» ще не вмер, коли комусь так хочеться її отримати! Та й отримувати є кому. Приміром, серед претендентів на кращу роль року, як завжди, немало достойних акторських імен: Поліна Лазова, Наталя Корпан, Наталя Лотоцька, Володимир Горянський, Олександр Ганноченко, Олексій Вертинський, Богдан Бенюк, Петро Панчук, Валерій Легін. Обрати «кращого» буде нелегко, але й промахнутися теж важко. І це таки добре.

Николай НИДВОРАЙ.

 Zoo-хащі

Як кіт теплі краї шукав

Ось дивовижна історія про молодого кота, котрий народився в Києві на Оболоні. А його господарі мали дачу на Осокорках. І кота взяли на все літо на дачу, а восени разом з ним повернулися додому. І тут кіт занудьгував, а потім раптом щез. А оце недавно повернувся — сумний, втомлений і дуже замислений. Що ж сталося? А от що. Коли кіт побачив першу в своєму житті зиму, вона йому не сподобалася. І він подумав: але ж у нас є дача на Осокорках, і там, наскільки я пам'ятаю, є літо! І він помандрував туди. Розчарування, либонь, було гірким: там теж зима! Він, звісно, нікому нічого не розповідав, але господарі й без слів відновили картину подій. Людям це легко уявити, бо з кожним з нас траплялося щось подібне.

Марко МОВЧОК.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 120041.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311025.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos